

PRESENTACIÓ

El número 16 de la revista acadèmica PERIODÍSTICA, dedicat a l'univers de l'ètica i la qualitat informativa, és un volum especial format per cinc articles seleccionats del XX Congrés Internacional de la Sociedad Española de Periodística (SEP), celebrat el 13 i 14 de juny de 2014 a la Universitat Pompeu Fabra de Barcelona. L'esdeveniment va comptar amb la participació de 230 investigadors provinents d'universitats d'arreu de l'Estat espanyol i de països com el Regne Unit, Israel, Turquia, Portugal, Xile o Colòmbia.

La SEP, una de les associacions més rellevants en l'àmbit d'estudi del periodisme a Europa i l'Amèrica Llatina, té els seus orígens a Barcelona i manté una estreta relació amb la Societat Catalana de Comunicació (SCC), filial de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC), que edita PERIODÍSTICA. L'any 1989, Josep Maria Casasús, coincidint amb les Jornades de Periodística organitzades per la SCC, va proposar fundar una entitat similar que inclogués tot l'Estat espanyol. El 23 de novembre del mateix any, a Barcelona, es va celebrar la sessió fundacional de la Sociedad Española de Periodística.

El volum que teniu a les mans, que consta de quatre treballs en castellà i un en anglès, segueix demostrant la gran capacitat d'atracció que Barcelona i Catalunya tenen per als investigadors especialitzats en l'àmbit del periodisme. En un moment en què el sector viu una revolució marcada per la sobreabundància informativa, les dificultats econòmiques i els canvis tecnològics accelerats, els autors del present número de PERIODÍSTICA han realitzat una valuosa contribució científica i han demostrat que els valors de l'ètica i l'excel·lència informatives continuen sent els pilars fonamentals de l'activitat comunicativa.

En el primer article, els professors Dolors Palau Sampio i Josep Lluís Gómez Mompart, de la Universitat de València, aborden l'estreta relació entre els conceptes de qualitat, confiança i credibilitat, components indissociables en l'activitat dels mitjans. A través d'una sòlida revisió teòrica de les aportacions més rellevants en aquest camp d'estudi, els autors sostenen que la qualitat (especialment en un context de crisi com l'actual) té un paper cabdal per garantir la credibilitat dels continguts que els mitjans ofereixen i la confiança en el sistema de mitjans.

En la segona contribució, Xavier Ramon, professor de la Universitat Pompeu Fabra i nou director de PERIODÍSTICA, examina el tractament de la nedadora xinesa Ye Shiwen als Jocs Olímpics de Londres 2012 a la premsa de qualitat britànica, nord-americana i espanyola. Aquest cas il·lustra com el rumor i l'especulació, així com l'ús inadequat de certes fonts informatives, poden conduir a greus conseqüències des de la perspectiva de l'ètica periodística, incloses la transmissió d'estereotips erronis sobre determinades nacionalitats i la propagació de narratives de conflicte. Aquesta recerca contribueix al creixent interès acadèmic al nostre país per abordar el tractament de l'esport des dels paràmetres de la qualitat i l'excel·lència informativa.

El tercer article, signat per Pablo López-Rabadán i Andreu Casero-Ripollés, de la Universitat Jaume I de Castelló, investiga l'estat actual de la independència i el pluralisme del periodisme polític a l'Estat espanyol a través de l'anàlisi de les percepcions dels periodistes i actors polítics i el seu posterior contrast amb l'opinió dels ciutadans. Aquesta qüestió és de vital importància, atès el paper crucial que la informació política de qualitat té en el bon funcionament dels sistemes democràtics.

Seguint en l'àmbit de la informació política, en el quart article, els professors María Luisa Humanes i Manuel Martínez Nicolás, de la Universitat Rey Juan Carlos, exploren el tractament de la política durant la transició espanyola als rotatius *El País* i *Abc*. La radiografia que aporten els autors és bàsica per comprendre com van aparèixer els trets essencials (paral·lelisme polític i dependència del sistema polític) que encara avui caracteritzen el periodisme polític espanyol.

El darrer treball, signat pel professor de la Universitat Pompeu Fabra Javier Díaz Noci, contribueix al present debat acadèmic examinant quins aspectes i drets tracten els mitjans de referència dels Estats Units, Canadà, França, Espanya, Itàlia i el Regne Unit quan parlen de propietat intel·lectual. L'autor assenyalava les dues grans preocupacions dels mitjans: *a)* la pirateria i les reformes legals sobre dret d'autor i *b)* els acords comercials internacionals entre diversos països dominants i les qüestions relacionades amb l'activitat econòmica.

Xavier Ramon
Director de PERIODÍSTICA